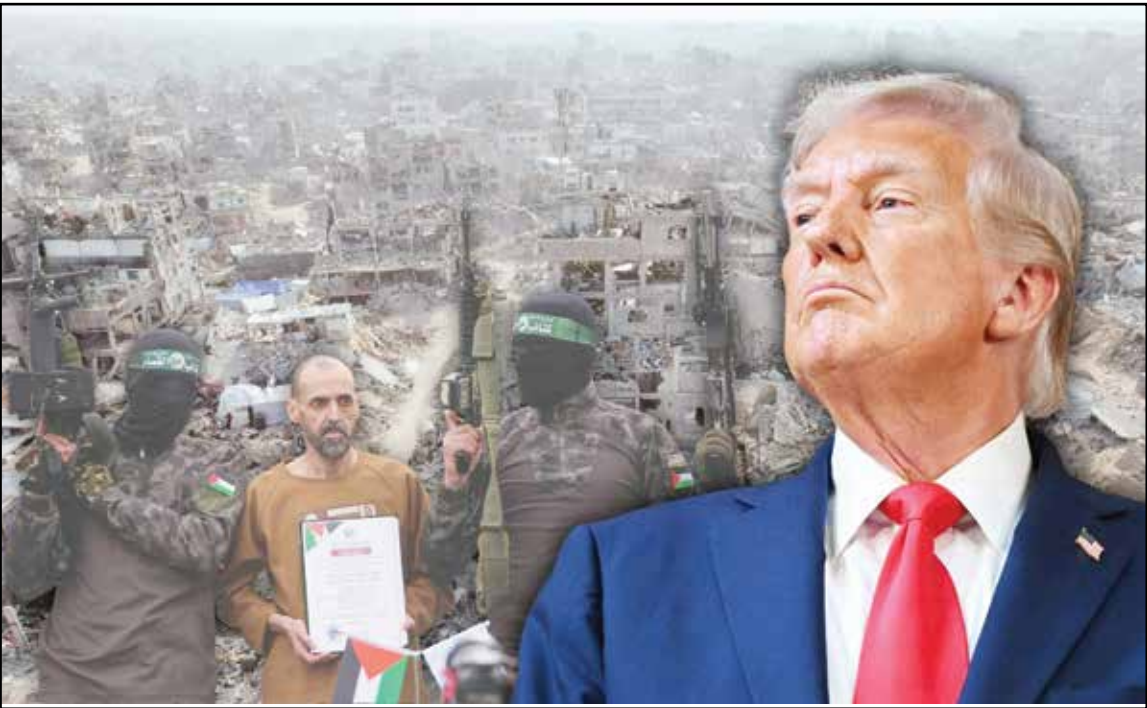

پاسخ حماس به طرح صلح ترامپ، شادی غزه و نگرانی تل آویورا در پی داشت؛

مصالحه مشروط، گام نخست برای پایان جنگ دوساله؟

رامین برتو

روز گذشته بیانیه رسمی جنبش مقاومت اسلامی حماس در باره طرح صلح پیشنهادی دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا در غزه به عنوان گامی کم‌سابقه، توجه جهانی را به خود جلب کرده است. این بیانیه که با استقبال و مواضع مشروط همراه است، دقیقاً بر نقاطی تأکید دارد که ماهیت مقاومت را حفظ کند و از سوی دیگر برخی مطالبات ملموس فلسطینیان را پاسخ دهد. لیکن در وری این پاسخ، پیچیدگی‌های سیاسی، نظامی و استراتژیک متعددی نهفته است که باید با دقت مورد بررسی قرار گیرد.

آنچه در شبکه‌های اجتماعی و رسانه‌ها به سرعت منتشر شد، تصویری بود حاوی جدول مقایسه‌ای در چار چوب پاسخ حماس که این جدول در دو ستون قرمز و سبز قرار گرفته و در کل ۱۳ بند رد شده و ۷ بند پذیرفته شده توسط حماس را با وضوح نشان می‌دهد. در ستون قرمز، مسائل امنیتی، خلع سلاح، نظارت بین‌المللی، حذف نقش حماس در حکومت و سازو کارهای حکمرانی تکنوکراتیک به صراحت رد شده‌اند و این نشان

اگر حماس در پای میز مذاکره حاضر به انعطاف نسبت به برخی شروط نشود، حملات نظامی و بحران انسانی تشدید خواهد شد، اما اگر در عین حفظ خطوط قرمز، امکان توافق بر سر قالبی جدید فراهم شود، ممکن است این پاسخ مشروط نقطه عطفی برای پایان بخشی از جنگ در غزه باشد

می‌دهد که حماس حاضر نیست امتیازات جدی در حوزه امنیت یا کاهش توان مقاومت ارائه کند. در مقابل، ستون سبز مواردی هستند که عملاً بار امنیتی یا نظارتی بر حماس تحمیل نمی‌کنند، مانند آتش‌بس، آزادی گروگان‌ها، عقب‌نشینی اسرائیل، جلوگیری از اخراج فلسطینیان و ورود کمک‌های بشر دوستانه بین‌المللی.

در بیانیه رسمی، حماس تأکید کرده است که پاسخ خود را پس از مشورت با تمامی نهادهای رهبری، گروه‌ها و میانجی‌ها ارائه کرده و در عین حال بر شفاف‌سازی و توضیح بیشتر در مورد بندهای مبهم تأکید دارد که این امر نشان‌دهنده رعبت به مذاکره و تعامل است؛ اما نه به هر قیمتی!

در اظهارات ولید کیلانی، سخنگوی حماس، این موضع تقویت شد که موافقت با طرح ترامپ شامل تسلیم سلاح مقاومت نیست. وی تصریح کرد که تنها در صورتی خلع سلاح ممکن خواهد بود که یک کشور فلسطینی کامل به همراه ارتشی ملی تشکیل شود که امنیت مردم را تأمین کند؛ به عبارت دیگر، حماس خط قرمزی برای حفظ نیروها و سلاح خود قائل شده است.

در پاسخ سریع، ترامپ اعلام کرد که معتقد است حماس «برای صلح پایدار آماده است» و از اسرائیل خواست بمباران غزه را فوراً متوقف کند. وی افزود که مذاکرات در خصوص جزئیات طرح در جریان است اما هم‌زمان، اسرائیل علی‌رغم درخواست ترامپ، حملات هوایی و توپخانه‌ای به غزه را متوقف نکرده و همچنان در بخش‌هایی از نوار غزه به عملیات نظامی ادامه داده است.

نگاه اسرائیل به پاسخ حماس:
فرصت یا تهدید؟
اسرائیل در مواجهه با بیانیه حماس دچار وضعیت دوگانه‌ای شده است. از یک طرف، پاسخ

از منظر امنیتی، نکته کلیدی که همواره مطرح بوده، خلع سلاح حماس است؛ موضوعی که در پاسخ حماس مسکوت مانده است. اسرائیل بر آن تأکید دارد که بدون آن، هر توافقی قابل اعتماد نخواهد بود. لذا اگر حماس پشت این مولفه بایستد که تسلیم سلاح تنها پس از تشکیل ارتش ملی ممکن است، این شرط، عملی شدن بخش عمده‌ای از طرح‌ها را مختل می‌کند.

به علاوه، اسرائیل تأکید دارد که عقب